

JAKUBOWSKI
CZMOCHOWSKI

Mont Everest 7081 km

Mont Ararat 3099 km

Pyramida Carstensz 13344 km

Mont Elbrouz 2805 km

Kilimandjaro 6217 km

WŁASNY BIZNES

JAKĄ FORMĘ DZIAŁALNOŚCI WYBRAĆ?

AUTOR:

ANDRZEJ JAKUBOWSKI

SPIS TREŚCI:

4

WSTĘP

5

**JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ
GOSPODARCZA**

7

SPÓŁKA CYWILNA

9

**SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ
ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ**

11

SPÓŁKA JAWNA

13

SPÓŁKA KOMANDYTOWA

16

SPÓŁKA PARTNERSKA

18

**SPÓŁKA KOMANDYTOWO
AKCYJNA-**

20

SPÓŁKA AKCYJNA

22

PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA

JAKĄ FORMĘ DZIAŁALNOŚCI WYBRAĆ?

WSTĘP

Przedstawiamy Tobie opracowanie, które jest przystępnym omówieniem różnych form prowadzenia działalności gospodarczej.

W pigułce pokazujemy plusy i minusy każdej z nich.

Po lekturze Twoja wiedza będzie uporządkowana i pomoże Ci dokonać optymalnego wyboru.

Pamiętaj, że każda decyzja powinna być poprzedzona dokładną analizą prowadzonej (albo planowanej) przez Ciebie działalności, a z jej wyborem jest jak z garniturem - możesz kupić go w sklepie i masz szansę wyglądać w nim OK, jednak uszyty "na miarę" będzie nieporównywalnie lepszy.

My szyjemy "na miarę".

JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

"Chleb i woda", Jan Kowalski, podstawowa i najprostsza forma prowadzenia działalności gospodarczej. Założysz ją "od ręki" przez Internet. Poniżej, w uproszczeniu, jasne i ciemne strony "JDG".

Plusy:

- jej prowadzenie jest dość proste,
- odpadają wszelkie formalizmy i wymogi które napotkasz prowadząc spółki prawa handlowego,
- "od ręki" ją założysz, zawieszysz, zlikwidujesz,
- uproszczona księgowość - możliwość samodzielnego prowadzenia księgowości lub niższe koszty obsługi księgowej,
- niskie składki ZUS przez pierwsze 24 miesiące od założenia pierwszej JDG
- swoboda zarządzania kapitałem - majątek "firmowy" jest jednocześnie Twoim własnym; możesz, bez żadnych ograniczeń, dysponować środkami firmowymi na dowolne cele.

Minusy:

- powyższe, przy braku odpowiedniej dyscypliny i doświadczenia, może być jednocześnie bardzo niebezpieczne,

JEDNOOSOBOWA DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZA

- (ten minus jest wyjątkowo długi) odpowiadasz za zobowiązania JDG całym swoim majątkiem, w tym "prywatnym",
- ograniczona wiarygodność dla kontrahentów, podmiotów finansujących, w przypadku działalności prowadzonej na większą skalę.

SPÓŁKA CYWILNA

"Chleb i woda" podana z Aglio e Olio. Jan Kowalski w parze z Anną Nowak.

Najprostsza forma spółki, która jest niczym innym jak umową realizacji wspólnego celu gospodarczego przez dwie lub więcej osób prowadzących JDG.

Nie jest spółką prawa handlowego, nie posiada osobowości prawnej. Założysz ją w paręnaście minut – istnieje od momentu zawarcia umowy w formie pisemnej.

Wady i zalety są bardzo podobne do tych z JDG. Tylko wchodźcie w to razem i odpowiadacie za siebie nawzajem.

Plusy:

- założycie ją prosto, szybko i niskim kosztem, pod warunkiem, że wcześniej zarejestrujecie się wszyscy jako JDG, które to JDG możecie po założeniu spółki zawiesić i prowadzić działalność jedynie w formie spółki cywilnej,
- umowa spółki cywilnej może być stworzona w zwykłej formie pisemnej - nie trzeba korzystać z notariusza,
- łączyście siły, korzystacie ze wspólnego kapitału,
- każdy ze Was ma prawo do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentacji.

SPÓŁKA CYWILNA

- minimum formalizmu, elastyczność w wyborze form opodatkowania,
- wspólnicy płacą jedynie PIT - spółka cywilna, jako, że nie ma osobowości prawnej, nie jest obciążona CIT-em.

Minusy:

- współdzielicie ryzyko - ryzykujecie wspólnym kapitałem,
- odpowiadacie całym, własnym, w tym prywatnym majątkiem za działania zaniechania innych wspólników.

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Sp z o.o. może być doskonałym wyborem, nie tylko w przypadku chęci prowadzenia ogrodu zoologicznego.

Statystyki nie pozostawiają wątpliwości - to najpopularniejszy rodzaj spółki handlowej w Polsce.

Najistotniejszą różnicą między spółką z o.o. a JDG są zupełnie inne zasady odpowiedzialności właścicieli za zobowiązania spółki - udziałowiec (właściciel) spółki z o.o. nie odpowiada majątkiem prywatnym za jej zobowiązania.

Jakie są blaski i cienie tej formy prowadzenia działalności?

Plusy:

- właściciel (udziałowiec) spółki z o.o. nie odpowiada majątkiem prywatnym za jej zobowiązania,
- członek zarządu odpowiada za zobowiązania spółki dopiero jeżeli egzekucja przeciwko samej spółce okaże się bezskuteczna, odpowiedzialność ta jest warunkowana konkretnymi zdarzeniami,
- spółka może powołać prokurenta/ów - w wielkim skrócie - prokurent może reprezentować i kontrolować spółkę, jednocześnie nie ponosząc odpowiedzialności za jej zobowiązania

SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

- właściciel spółki nie musi (ale może) odprowadzać składek ZUS,
- pod pewnymi warunkami wynagrodzenie członka zarządu nie jest "ozusowane",
- można ją założyć i prowadzić jednoosobowo - takiej możliwości nie daje żadna inna spółka znana polskiemu prawu.

Minusy:

- (ten jeden minus wydaje się mieć wyjątkową długość) - "podwójne" opodatkowanie - sama spółka obciążona jest CIT-em w wysokości 19% (ewentualnie 9%), a zyski (dywidendy) wypłacane udziałowcom spółki stanowią ich prywatny dochód, czyli generują konieczność zapłaty 19% PIT-u, czemu jednak można zaradzić (optymalizacja),
- pełna księgowość - bardziej skomplikowana, wymagająca dyscypliny, wyraźnie wyższy koszt usług księgowych niż w przypadku działalności prowadzonych na KPiR.
- jednoosobowa spółka z o.o. to bardzo zły pomysł - spółka, nawet dwuosobowa, to większa wiarygodność dla kontrahentów i podmiotów finansujących.

SPÓŁKA JAWNA

Ta spółka jawnie dąży by być pewnego rodzaju formą przejściową pomiędzy spółką cywilną a spółką z o.o.

Spółka jawna to spółka handlowa, podlega rejestracji w KRS.

Wspólnicy spółki jawnej za jej zobowiązania mogą odpowiadać całym swoim majątkiem, solidarnie z innymi wspólnikami.

Spółka jawna jednak, w przeciwieństwie do cywilnej, posiada własny majątek i to z tego majątku w pierwszej kolejności będą musieli zaspokoić się wierzyciele.

Ze względu na swoją prostotę może być dobrym pomysłem dla osób prowadzących działalność o niewielkim stopniu ryzyka.

Plusy “dodatnie” i plusy “ujemne”? Proszę:

Plusy:

- każdy ze wspólników może prowadzić sprawy spółki i ją reprezentować,
- możliwość prowadzenia uproszczonej księgowości,

SPÓŁKA JAWNA

- nie każdy musi prowadzić sprawę spółki - swoboda w formułowaniu treści umowy spółki pozwala na odpowiednie do konkretnych potrzeb rozdzielanie uprawnień i obowiązków między wspólników,
- spółka posiada własny majątek - prywatny majątek wspólników jest bezpieczny tak długo, jak długo spółka jest wypłacalna,
- można ją stworzyć nawet z pustymi kieszeniami - przepisy nie wymagają minimalnego kapitału niezbędnego do zarejestrowania spółki,
- wspólnicy płacą jedynie PIT - sama spółka jawna nie jest obciążona CIT-em - jeszcze nie.

Minusy:

- od stycznia 2021 roku niektóre spółki jawne są opodatkowane CIT-em. Mowa o podmiotach, których wspólnikami są nie tylko osoby fizyczne i które nie złożą odpowiednich oświadczeń - szerzej omówimy to zagadnienie w odrębnym materiale,
- wspólnicy odpowiadają całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki, gdy egzekucja przeciwko samej spółce okaże się bezskuteczna,
- wyższy koszt rejestracji firmy niż w przypadku spółki cywilnej lub JDG – możesz stworzyć umowę bez udziału notariusza, jednak musisz ponieść koszty rejestracji w KRS.

SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Spółka komandytowa może być bardzo ciekawą formą dla osób, które dobrze wiedzą jak chcą zorganizować swoją działalność.

Skład spółki tworzą dwa rodzaje wspólników – komplementariusze i komandytariusze.

Ci pierwsi muszą być ujawnieni w samej firmie (nazwie) spółki, prowadzą sprawy spółki, reprezentują ją oraz odpowiadają za jej zobowiązania całym swoim majątkiem.

Komandytariusze, z kolei, nie mają prawa reprezentować spółki, prowadzą jej sprawy w ograniczonym umową i przepisami zakresie.

Śpią też spokojnie od komplementariuszy - odpowiadają za zobowiązania spółki jedynie do wysokości sumy pieniężnej określonej w umowie spółki (suma komandytowa).

Nie będziemy aż takimi komplementariuszami, więc, oprócz niewątpliwych zalet, wymienimy również wady tej konstrukcji.

SPÓŁKA KOMANDYTOWA

Plusy:

- bardzo ograniczona odpowiedzialność za zobowiązania spółki, jeżeli występuje się w roli komandytariusza,
- suma komandytowa (górną granicą odpowiedzialności komandytariusza) może być określona w umowie spółki na dowolnym poziomie,
- nie ma określonych wymagań co do wysokości sumy komandytowej,
- umożliwia, pod warunkiem posiadania odpowiedniej wiedzy i wsparcia merytorycznego, tworzenie konstrukcji bardzo dogodnych podatkowo przy jednoczesnym zabezpieczeniu wspólników,
- wspólnicy płacą jedynie PIT - spółka komandytowa nie jest obciążona CIT-em.

Oh, wait...

Minusy:

- od stycznia 2021 roku spółki komandytowe są opodatkowane CIT-em - szerzej omawiamy ten temat [tutaj](#),
- komplementariusze odpowiadają całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki, gdy egzekucja przeciwko samej spółce okaże się bezskuteczna,

SPÓŁKA KOMANDYTOWA

- umowa spółki musi być sporządzona w formie aktu notarialnego, co pociąga za sobą dodatkowe koszty,
- pełna księgowość - bardziej skomplikowana, wymagająca i droższa w prowadzeniu.

SPÓŁKA PARTNERSKA

Ciekawa i specyficzna forma spółki osobowej, jednak zarezerwowana jedynie dla przedstawicieli tzw. wolnych zawodów, czyli np. księgowych, przedstawicieli zawodów prawniczych czy medycznych.

Wspomnianą specyfikę spółki kreują przede wszystkim zasady odpowiedzialności partnerów.

Bazowo, odpowiadają całym majątkiem, solidarnie z innymi partnerami i samą spółką, za zobowiązania spółki.

Partner nie ponosi jednak odpowiedzialności za działania innego partnera, które pozostają w ścisłym związku z wykonywaniem wolnego zawodu przez drugiego partnera bądź pracowników spółki pozostających pod wyłącznym kierownictwem innego partnera.

Możesz mieć jednego partnera. Możesz mieć ich więcej, jeżeli tylko należycie do tych wolnych. Zawodów.

Plusy:

- popatrz wyżej – to co daje Ci spółka jawna otrzymasz i w tym przypadku,

SPÓŁKA PARTNERSKA

- ograniczenie odpowiedzialności partnerów,
- W przypadku śmierci jednego ze współników dwuosobowej spółki partnerskiej spółka nie ulega rozwiązaniu (w przeciwieństwie do spółki jawnej); spółka partnerska może w takim przypadku przez rok trwać jednoosobowo.

Minusy:

- popatrz wyżej – to co odbiera Ci spółka jawna stracisz i w tym przypadku,
- ta konstrukcja jest mocno “ekskluzywna” - mogą ją założyć i prowadzić jedynie osoby wykonujące tzw. wolne zawody.

SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA

Niezwykle rzadka konstrukcja. W 2020 roku w całej Polsce działało ich mniej niż 4 tysiące. Mix spółki komandytowej oraz akcyjnej, na co, wszak, naprowadza sama nazwa.

Tworzą ją dwa rodzaje wspólników – komplementariusze (odpowiadają za zobowiązania spółki własnym majątkiem) oraz akcjonariusze (śpią spokojnie).

Minimalny kapitał potrzebny do założenia spółki komandytowo–akcyjnej wynosi 50.000 zł.

Skoro tak mało popularna to pewnie same minusy?

Niekoniecznie, ale to spółka dla tych, którzy naprawdę wiedzą jak z niej korzystać.

Plusy:

- brak odpowiedzialności akcjonariuszy za zobowiązania spółki– ciekawostka: jeżeli w firmie (nazwie) spółki ujawniono nazwisko albo nazwę firmy akcjonariusza to odpowiada on jak komplementariusz,
- Szerokie możliwości ułożenia “decyzyjności” oraz kręgu osób prowadzących sprawy spółki oraz reprezentujących spółkę,

SPÓŁKA KOMANDYTOWO-AKCYJNA

- liczne udogodnienia podatkowe dla komplementariuszy i akcjonariuszy – komplementariusz ma możliwości efektywnego obniżenia bądź nawet uniknięcia podatków od wypłacanych mu dywidend; akcjonariusz, który sam jest płatnikiem CIT-u ma możliwość skorzystania z tzw. “zwolnienia dywidendowego”.

Minusy:

- pełna księgowość – droższa i zdecydowanie bardziej złożona,
- komplementariusz odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania spółki,
- droga i wymagająca forma podejmowania uchwał – spółka tego typu ma obowiązek dokumentowania uchwał wspólników za pośrednictwem notariusza,
- opodatkowanie CIT-em pomimo, że jest to spółka osobowa, to obciążona jest CIT-em podobnie jak np. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

SPÓŁKA AKCYJNA

Spółka akcyjna jest formą skrojoną pod prowadzenie działalności na dużą skalę.

Spółkę akcyjną reprezentuje Zarząd, kontroluje Rada Nadzorcza, a o Twój zysk dba Walne Zgromadzenie akcjonariuszy.

Wiedziałaś, że nie każda spółka akcyjna wprowadza swoje akcje do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych? To uprawnienie, nie obowiązek.

Spółka akcyjna jest przeznaczona dla tych, którzy dobrze znają jej wady i zalety.

Plusy:

- szerokie możliwości pozyskiwania kapitału – w szczególności poprzez emisję i sprzedaż akcji,
- akcjonariusze nie odpowiadają za zobowiązania spółki,
- możliwość wprowadzenia akcji spółki do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych lub poza rynkiem regulowanym (NewConnect),
- duża wiarygodność dla kontrahentów – założenie, prowadzenie oraz ewentualne wprowadzenie spółki na GPW wymaga przejrzystości oraz spełnienia szeregu wymogów.

SPÓŁKA AKCYJNA

Minusy:

- wymagający start – konieczność posiadania co najmniej 100.000,00 zł kapitału zakładowego,
- kosztowny i długi czas rejestracji,
- wprowadzenie akcji spółki do obrotu na Giełdzie Papierów Wartościowych wymaga dużych nakładów materialnych i niematerialnych,
- mniejsi akcjonariusze nie mają wpływu na funkcjonowanie spółki,
- pełna księgowość i szereg formalnych obowiązków wobec akcjonariuszy,
- podwójne opodatkowanie dochodu - spółka obciążona jest CIT-em, akcjonariusze płacą podatek dochodowy przy wypłacie dywidendy.

PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA

Do tej spółki podejmiemy trochę inaczej. Nie będzie uproszczonego zestawienia plusowominusowego.

Opisywane we wcześniejszych przypadkach plusy “dodatnie” i “ujemne” prezentowaliśmy Wam na podstawach empirycznych, w oparciu nie tylko o przepisy ale faktyczne realia prowadzenia konkretnych spółek.

W tym przypadku na razie możemy poteoretyzować. PSA miała zostać odpalona w marcu 2020 r., jednak plany te zostały przesunięte o równo rok ... a następnie ponownie przesunięte do 1 lipca 2021 roku.

Legislatorzy mieli sporą motywację dla stworzenia “nowej drogi” dla niebogatych lecz innowacyjnych, gdyż tego typu biznesy od lat uciekają nam za granicę.

Powiedziałem to czy pomyślałem?

Oczywiście, że chodziło o nieodpartą, empatyczną potrzebę zapewnienia formy działalności dostosowanej do obecnych czasów.

PSA ma być odpowiedzią przede wszystkim dla osób poszukujących zewnętrznego kapitału (start-upy!).

PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA

Spółka z o.o. nie wydaje się najmocniejszym magnesem na inwestorów, z kolei spółka akcyjna wymaga od początku dużych nakładów, know-how i dyscypliny.

Początkowy kapitał startup'owców z reguły nie ma formy (miękkiej, przyjemnie uginającej się pod palcami, ekscytująco pachnącej) paczki banknotów.

Innowacyjni w biznesie często rozpoczynają tylko z własnym know-how.

Zauważcie chociażby, że jedyne dwie spółki kapitałowe, które nam się dotychczas oferuje, mają potężny rozrzut pomiędzy wymaganym kapitałem startowym – przy spółce z o.o. wystarczy 5.000,00 zł, natomiast spółka akcyjna wymaga już od nas startu ze stoma tysiącami.

PSA, teoretycznie, ma pozwolić na odpalenie biznesu ze złotówką w kieszeni lecz popartą własnym zaangażowaniem – w przeciwieństwie do reszty spółek kapitałowych, tutaj wkładem do spółki może być świadczenie własnej pracy lub usług.

PROSTA SPÓŁKA AKCYJNA

Rejestracja, zgodnie z założeniami, ma być łatwa i szybka, a samo prowadzenie spółki ma się odbywać przy znaczącym ograniczeniu formalizmów.

Brzmi pięknie? Brzmi najwyżej obiecująco.

Fundamentalnym pytaniem jest czy to ograniczenie wymogów kapitałowych i formalnych nie odstraszy zewnętrznych inwestorów.

Pamiętaj też, że nie wejdiesz z PSA na “giełdę” - zarówno na GPW jak poza rynkiem regulowanym.

Czy ta, na razie teoretyczna, konstrukcja zagra w praktyce?

Jak to odpowiedział kiedyś pewien polityk na problemowe pytanie redaktora: “Sprawa wydaje się całkiem niejasna”.

JAKUBOWSKI
CZMOCHOWSKI

O AUTORZE:

Andrzej Jakubowski

radca prawny i partner zarządzający
w JCZ Kancelaria.

tel. +48 792 77 22 10
ajakubowski@jczkancelaria.pl